

מתוך ספר לקוטי הלכות

כד, ואם לא תאבה האשה
ללכת אחריו ...

התורה הקדושה מספרת הרבה איך

אליעזר זכה למצא הוויג של יצחק, כי כל העולמות היו תלויים בזה כי כל ישראל יצאו מהם, אבל היה קשה מאד מאד למצא הוויג ממחמת שהוא בחינת גבורות גדולות שממש עקר האבדות, בחינת הניצוצות הנפולין שהם בחינת נאבדים ונחיים שצריך כל אדם להשתדל מאד לבקשם ולחפשם כל ימי חייו, שמחמת זה קשה למצא הוויג (כמבאר בלקוטי תנינא סימן פז-פח, עין שם). וכן בכל שנה ושנה בראש השנה נתעורר בחינת פחד יצחק בשרשו העליון והמתקתו בשקורין בתורה שפבר נמצא הוויג של יצחק שהוא בחינת מה שגומרים לקרות ביום שני של ראש השנה בענין זה, כי בכל שנה נעשה זאת ברוחניות שעל-ידי זה עקר המתקת הדינים: (הלכות ברכת הפרות ה', אות א')

כד, **ועשה חסד עם אדני אברהם ...**

צריכים לידע שלפעמים כשה'

יתברך עוזר לו שמתנוצץ לו איזה התנוצצות ורואה איזה התקרבות אף-על-פי שבאמת הוא התקרבות אמיתי מאתו יתברך והוא חסד גדול ונפלא שח' יתברך מפליא חסדו עמו, אף-על-פי-כן אל יטעה שכבר הוא סמוך וקרוב לה' יתברך ולהתורה ולהצדיקים, כי צריך לידע שכל מה שהוא מקרב ביותר עדין הוא רחוק מאד מאד, כי לגדלתו אין חקר ואי אפשר להסביר זאת היטב, אבל אף-על-פי-כן צריך לידע שהישועה והחסד של כל התקרבות והתקרבות כל שהוא הוא חסד נפלא כי הוא התקרבות אמיתי וישועתו לנצח. אך אף-על-פי-כן עדין רחוק ממנו מאד תכלית ישועתו וצריך עדין להיות עומד ומצפה הרבה לישועתו יתברך עדי זוכה להנשע בשלמות לצאת ממה שהוא צריך לצאת ולהתקרב למה שהוא צריך להתקרב

ומי שמסתכל היטב יכול לראות בענין אברהם עצמו, כי גם אחר כך שהושיעו ה' יתברך וצוהו אל תשלח ידך וכו' ונצל יצחק, תכף אחר כך היה מהרהר למצא הוויג, כמו שאמר רבותינו ז"ל, ואחר כך בשנתבשר שנולדה רבקה וראה גם ישועה זאת אבל עדין היא מרחוק מאד, כי היא בת יום אחד ויצחק כבר בן שלשים ושבע שנה. ואחר כך בא לביתו ומצא שמתה אשתו הצדקת שרה אמנו ולא היה לו מקום לקברה כי אם בטרם גדול שעזרו ה' יתברך בנס נפלא להוציא מערת המכפלה מעפרון החתי. ואחר

כשת רבי נחמן אפרסם

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוע

ימי התלאות, כו

שש ... הנה באתי להודיע קצת מהגביית עדות, אשר אנשי בליעל הנ"ל (שהסימ' התלבש עצמו בהם ונתקרו בשם חסידים ולבשו עצמם בלבוש החסידים ובפאות ארכות) העירו לפני הרב מסווראן, ואני בעצמי הכרתי את האחד והמיוחד שבהם, ושמו עקיבא מאירצ'ס שהיה למדן בגמפ"ת, והוא העיד לפני הרב מסווראן שבעיניו ראה את מוהרנ"ת בתשעה באב אבל בשר.

שש ואולם לאחר כמה שנים סבב השם יתברך אשר הרב ר' זלמן ממערוודוקא נשא אשה בברסלב ואחר הנשואין ישב בברסלב, כי היה נזון אז על שלחן חמיו. והיה דרכו לפלפל בלמוד עם עקיבא מאירצ'ס הנ"ל ועל-כן קנה קצת אהבה, ושאל אותו פעם אחת איכה פתחת את פיך להגיד לפני הסווראנער דבר זר וכזב כזה, והשיב לו עקיבא מאירצ'ס הנ"ל: האמן לי שלא אומר כזב חס ושלוש, כי באמת ראיתי כן, אבל זה היה בתשעה באב שחל להיות בשבת. וכי שאל אותו הרב מסווראן באיזה יום חל בו תשעה באב הזה ... (והמושך מעבר לדף)

העקר לחזק עצמו בכל מה שאפשר כי אין שום יאוש בעולם כלל

(לקוטי מוהר"ן ב', ע"ח)

כך כשעזרו ה' יתברך גם בזה הכרח להשתדל ולבקש הרבה הוויג של יצחק שתבוא לביתו, כאשר האריכה התורה הקדושה בזה באריכות לספר כל אשר עבר בזה, כי היו צריכים נסים גדולים ונוראים מאד לזה להוציא את רבקה מבית בתואל ולכן להביאה ליצחק להעמיד תולדות שיצאו עתה ישראל בעולם. וכן כל מה שעבר אחר כך על יצחק שהיתה אשתו עקרה וכו' ובפרט מה שעבר על יעקב יותר מכלם וכו' ובכל פעם עזרם ה' יתברך הרבה (הלכות שילוח הקן, אות ה').

כד, **ויצא יצחק לשוח בשדה כל**

מה שרואה האדם, שהדינים, שהם שרש בחינת התגברות היצר, מתגבר עליו ביותר, הוא דיקא צריך להתגבר ביותר להרבות ולהפציר בתפלה ועתר יותר ויותר בכדי להמשיך הצדקה והחסד העליון ולהמתיק ולבטל תקף הדינים. ועל-כן עקר ההתבודדות, שהוא שיחה בינו לבין קונו, נאמר אצל יצחק ביותר, כמו שכתוב: ויצא יצחק לשוח בשדה, מחמת שהוא מבחינת הדין, ובו נאמר: ועתה יצחק לה'. ועל-כן הוהירו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות ו'): ביותר להיות זהיר בתפלת המנחה דיקא, שהוא כנגד יצחק. (הלכות מתנה ה', לפי השתכחות הנפש, אות צ').

כד, **השדה אשר קנה אברהם מאת בני-חת ...**

עקר קדשת ארץ-ישראל הוא בחינת קדשת הדעת, כמאמר רבותינו ז"ל: אוריא דארץ-ישראל מחכים. והדעת והמוחין הם בחינת אכילת מצה, שהוא בחינת קדשת המחשבה ומוחין גדולים, הפך בחינת חמץ בזה, שהוא בחינת חמוץ הממם במחשבות זרות, חס ושלוש. וזה בחינת כל המצות התלויות בארץ שהם בעניני אכילה, על-ידי-זה מוציאין האכילה מבחינת אכילת חמץ לאכילת מצה, כי הדעת והמח הוא כפי האכילה. ומחמת שעקר החלוק בין חמץ למצה הוא בין חת להא, על-כן קנה אברהם

... וכן בעצמי הכרתי את האיש יצחק חנה'ס, שהעיד לפני הרב מסווראן שנכנס פעם אחד בבית מוהרנ"ת ז"ל, ומצא אותו יושב עם נקבה בחיקו, ואחר פטירת מוהרנ"ת הודה לפני גיסו ר' מאיר יהודה, שהנקבה הזאת היתה נכדתו, תינקת בערך חצי שנה, בת בתו חנה צירל. וההאיש השיב גם-כן: וכי שאל מאתי הרב מסווראן איזה נקבה היתה.

כאלה וכאלה רבו שקרים ופחזים, עד שהבעירו מחלקת כזאת. ואיש אחד שהיה בר אורזן ומחסידי הרב מסווראן אך הכיר גם את מוהרנ"ת, וכשספר לו הרב מסווראן הגבית עדות הנ"ל, לא היה יכל להתאפק וצעק, אוף אוא מענטש אויך [על אדם כזה גם], כאומר מדת הנצחון שיהיה מביא להאמין בשקרים כאלה, כי הנצחון אינו סובל את האמת.

בין מתנגדי מוהרנ"ת ז"ל, אנשי הרב מסווראן, היה גם שכנו הרב יונה מלמד, שארפא שתק ולא עשה כמעשיהם, ובהיות הרב יונה הנ"ל בסווראן, שאל אותו הרב, מדוע שותק ואינו עושה כלום, ואם-כן אמת מה שאומרים עליך שאתה מצדו ושאין אפשר שאתה שכנו ואינך מתערב עם הרודפים אותו וזורקים בו אבנים. והשיב לו: מה אעשה אשר כל פעם נודמן שאני מתעורר מהשנה בחצות לילה ושומע התמרמרות לבבו וצעקותיו בכל קינה, ותפס לו לדגמא את הכתוב מי זה מלך הכבוד (פי ברב הרגשותיו התנוצצות אלקותו שהיה לו בזה הכתוב, היה דרכו כל פעם להתעכב באמירתו זה הכתוב) והוא מרים ממש את כל גופי וכל אברי מלשכב על מטתי (עס טראגט מיך אינטער) בשמעי כל הנ"ל, ואיך אפשר בקומי בבקר ורואה אותו בחוץ לזרק אחריו אבנים.

ועתה קורא יקר, ראה גם ראה איך הבעל דבר יכל להטעות בני אדם להוליר אותם שולל, וגם אפלו מפרסמים שבשיראל מטעה אותם, וכמו שדרשו חז"ל על הפסוק "כי הגדיל לעשות" שפשט ידו בגדולים ...

... גם שיר על החשש הנ"ל ענין מעשה התם שקבל מכתב מהמלך, שלפי הנראה שם בהמעשה לא היה רחוק כל כך שאחד עשה את זה לצחוק, (כמו שהיו רגילים בזה בהנה, כמבאר שם), והיה מה לחשש שבסוף, אחר שיצא התם לתוך העגלת צב, ימתינו שם ליצני העיר שימלאו מחסורם בו, ולפי הנראה היה זה חששתו של החכם, דאם לאו הכי, למה לא נסע עמו על כל פנים מספק שמה אכן קרא לו המלך? ולמה מנע את עצמו עד שבסוף נפל לאפיקורסות כל כך שאין מלך כלל, רחמנא לצלח? אלא שבגדל גאווה חשש גם לחשש רחוק כזה שאולי לא המלך שלח אליו מחמת קושיתו של מה צרך המלך בו, וימצא שחכם גדול כמוהו טעה, שמוה פחד מאד, כמבאר שם, ואחר כך כדי שלא יהיה ללעג מאידך גיסא, שאינו מגיב לשליחות המלך אליו ואינו מנצל הזדמנות נפלאה זו, אז עשה מסקנא כופרת כזו.

מה שאין כן התם שהלך בתמימות ובפשיטות והסתכל על כל דבר כמו שהוא, בלי ערמימיות ועקמימיות, רץ בתמנו אחר השליח, ולחשש הרחוק שאולי כל זה ערמה, שהיה מקום לחשש זה, וכמו שהעירה לו אשתו - הוא לא שת לבו לזה, שבאמת מה יפסיד, ואם ישית לבו לבלבולי אשתו הנ"ל, יוכל בסוף לאבד עולמו לגמרי, כמו החכם שגאווה טורדתו בטפשות עצומה כזו, דוק היטב בענין מעשה זה ותמצא שחלק גדול מהבלבולים שיכים לזה, ונובעים מענין החכם להרע הנה המקנן בקרבנו, (וכמו שכתוב בשיחות הר"ן) שאפלו הפשוטים יש בהם מחקר בלב) ודוק.

על-ידי היראה זוכה לשלום ולתפלה וכו' (לקוטי מוהר"ן - י"ד; ועי' שלום אות ב').

מי שרוצה לטעם טעם אור הגנוז, הינו סודות התורה שיתגלו לעתיד, צריך להעלות מדת היראה לשרשה. וזה זוכין על-ידי משפט, שהוא בחינת התבודדות ושיחה בינו לבין קונו, שמפרש כל לבו לפני השם יתברך ושופט דין את עצמו על כל עסקיו, ובזה יסיר מעליו כל הפחדים ויעלה היראה מנפילתה.

בי כשאין האדם דן ושופט את עצמו, אינו דנין ושופטין אותו למעלה, ואינו דנין נתלבש בכל הדברים, וכל הדברים שבעולם נעשים שלוחים למקום לעשות בזה האיש משפט כתוב, הינו שיכול לקבל ענשו ודינו על-ידי כל הדברים שבעולם. כמו שרואין בחוש, כשמגיע האדם איזה דין וסורין, חס ושלום, על-פירב הם באים על-ידי סבה קלה, על-ידי דבר קטן, שלא היה עולה על הדעת שעל-ידי דבר קטן כזה יתגלגל לו חולאת ויסורים כאלה, חס ושלום, אך כל זה מחמת שהדין שעליו מלמעלה נתלבש בזה הדבר, כדי לעשות בו המשפט המגיע לו.

וכל זה כשאין האדם דן ושופט את עצמו בעצמו, אבל כששופט את עצמו בעצמו כנ"ל, אינו נתבטל הדין שלמעלה, ואינו צריך להתירא ולפחד משום דבר, כי אין דינו מלבש בהם, כי כבר בטל מעצמו הדינים על-ידי שדן את עצמו בעצמו, ואין היראה מתלבשת בשום דבר לעורר את האדם, כי הוא בעצמו נתעורר. ובהו מעלה את היראה לשרשה, שיהיה לו רק יראת השם ולא יראה אחרת, ועל-ידי זה לאור הגנוז כנ"ל (שם טו).

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, הא-ל הגדול הגבור והנורא, אשר

יראתך ואימתך על כל שנאני שחק, ועל כל השרפים ואופנים וחיות הקדש, ועל כל העולמות כלם, ועל כל בראי מעלה ומטה, כלם ירעדון ויפחדון מאימת שמך. ובכן רחם עלי ברחמך, על עצב נבזה ונמאס כמוני. שתמשיך עלי יראתך הקדושה תמיד, ותהיה יראתך על-פני לבלתי אחטא, ואזכה להרגיש יראתך הקדושה בכל אברי.

ועל ידיה תוכני ברחמך ליראה שלמה, ליראה את השם הנכבד והנורא הזה את ה' אלקינו. ותהיה יראתי ברה ונקיה בלי שום פסלת, ויהיה לי רק יראת ה' לבד, ותגדל חסדך עמי ותמתיק ותבטל מעלי ומעל זרעי ומעל כל עמך בית-ישראל כל-מיני דינים שבעולם. ואל תדיניני כמעשי ואל תשפטני כמפעלי. אל תבוא במשפט עמי כי לא יצדק לפניך כל חי. רק תגור בחסדיך הגדולים והמרבים לבטל מעלי כל המושפטים וכל הדינים שבעולם, שלא יהיה להם שום פתחון-פה לעורר דין ומשפט חס ושלום, רק תוכני שאני בעצמי אשפט עצמי היטב בכל עת, לעורר עצמי לתשובה שלמה באמת תמיד, עד שאזכה להיות כרצונך הטוב באמת לאמת.

ותצילנו ברחמך הרבים מכל מיני יראות חוצניות, מיראות נפולות, שלא אירא ואפחד משום שר ואדון, ולא משום מין חיה רעה ולסטים, ולא משום דבר שבעולם, כי אם ממך לבד אירא ואפחד, ותהיה יראתך על-פני תמיד לבלתי אחטא. ואזכה להעלות היראה לשרשה לדעת הקדוש. ואזכה ברחמך העצומים להשלים דעתי בשלמות בקדשה ובטהרה, למען אדע ממי אתירא, ליראה את שמך הגדול לבד. וימשך היראה הקדושה בכל אברי ברמ"ח אברי ובשס"ה גיד, ואזכה להיות מלא אימה ופחד ויראה גדולה באמת משמך הגדול והקדוש בכל עת ובכל שעה תמיד, ותוכני ברחמך הרבים לדעת שלם באמת בקדשה ובטהרה:

ה' אלקים, אתה ידעת את גדל פחיתות ושפלות ופגם דעתנו, כי דעתנו נפגמה

